

virkeistä vaihtelua ilman ohjelmaa. Puhetta ei tosin tällä kertaa ollut, johtuen kai siitä, kun sananriekkaa on viime aikoina saatu enemmänkin.

Vappu, tuo köyhälistön yhteinen juhla, tullaan kai viettämään vieraskielisten kanssa yhdessä, voidaksemme siten jonkun verran tehdä agitatioita vieraskielisten keskuudessa kun hankitaan toskielisten toverien kanssa yhdessä hyviä "kielisiä" puhujia, jotka kolkuttaisivat tämänkin kylän nukkuvia työläisiä hereille näkemään mitä työläisjoukoilla teetetään Euroopassa ja mitä Mexicossa y. m. Siinä, työläinen, olisi herättävä tänapäivänä jos koskaan, näkemään ympärilläsi ja ajattelemaan. Tuskinpa niin rakkaita ja pirullista henkilöä työläisten joukossa löytyy, joka voisi nauttia siitä hirmuleikkisistä mitä tänapäivänä käydään työväestön tietämättömyyden kustannuksella.

Mutta kovin suuressa määrin puuttuu työläisiltä tietoa ja tarmoa ottaa sitä käytännöllistä askelta järjestyneen työväestön riveihin sekä pohtimaan että taloudelliseen. Järjestynyt työväestö ja samalla luokkatietoinen työväestö se on joka kerran tulee sanomaan tämänkaltaisille verileikkelle että stop! Stop tykkään!

SERRY MEPPELIN.

SAN FRANCISCO, CAL.

Naistenpäivän vietto onnistui hyvin. Ohjelmaa oli varattu riittävästi asti ja monipuolista, niin että jokainen lähti tyytyväisenä kotinsa Toverittaren Naistenpäivän numero kädessään, kun senkin sieltä saivat ilman maksua, niin eivät olleet suotta käyväneet Haalin mäkettä ylös.

Tämän kuun 15 p. on voimisteluseuralla ensimmäinen iltama. Kolme-kuusi tuntia kestävää miinikäläisistä tytöt ja pojat ovat "treinattuneet", sillä iltaman perästä kuuluvat ottavan kesälomaa!

Kansainvälistä työläisten päivää Vappua vietetään kaikkien Frison sosialistiosastojen kanssa Germanhausissa illalla kello 8. toukokuun 1 p. Sisäänpääsy: naiset vapaasti ja miehiltä 15c. Katsokaa Toverista tuonnempaa.

Toukokuun 7 p. on Frison s. s. osaston toimesta ensimmäinen kenträjuhla East Shore Parkissa. Kai silloin jokainen menemme viettämään hauskan päivän kauniissa puistossa ja ensimmäisessä kevätjuhlassamme.

SISKO.

MARSHFIELD, ORE.

Jospa minäkin nyt roikkaisen luontoni ja piirrän jonkun rivin Toverittaren. Meitä suomalaisia naisia täällä on sentään koko paljon, vaan ompeluseuran kokouksissa ei käy kuin pari kolme naista. Tallustelkaupa nyt osaston talolle joka torstai iltana ja kaikki naiset innoilla otamaan osaa ompeluseuran toimiin.

Ompeluseuran myyjäiset tulee olemaan t. k. 15 p. Siellä sitä tulee olemaan hauskuutta jos jonkinlaista ja tanssia myöskin. Sinne jonkolla rientäkäämme.

Nyt kun on kevät ja luontokin uneliaisuudestaan virkistyy, niin herättäkäämme mekin luonnon mukana ja jättäkäämme velttoisuuden loiskoon. Eli toverit, emme me velttoudella minnekään pääse, vaan heittämillä joutavuudet syrjään ja ryhtymällä tosi-toimintaan. Sillä tavalla voimme luoda elämämme elämisen arvoiseksi.

Jokainen työläisnainen ja mies mukaa toimimaan sosialistisen valistustyön eteen. Sitä toivon ja sen edestä taistellen.

L. W.

WARREN, OHIO.

Herttaisin kevään tervehdys teille, Toverittaren lukijat, jotka ovat ja avustajat!

Onhan siitä jo kulunut toista kuukautta, kun olen sepustukillani tuhrinut Toverittaren alitaita palstoja. Nyt koitan kyhätä taasen jotain kokoon.

Ensimmäkin, että osastomme toimii koko vilkkaasti. Jäsenluku on tuossa 80 vaiheella, suurin jäsenmäärä mitä koskaan on ollut. Alatoimikunnat ovat toiminnassa voimissa mukana.

Osastomme yhdessä ompeluseuran kanssa päätti toimia myyjäiset touk. kok. 6 p. rakennusrahaston hyväksi. Myyjäisistä toivotaan suurenmuisia, sillä päävoitoina tulevat olemaan seuraavat: Rahavoitot 12. 8 ja 5 dollaria, sekä ompeluseuran valmistamia arvokkaita käsityksiä. Liput maksavat 25c. Ompeluseura siis toivoo runsasta osanottoa myyjäisiin. Sinne sopii tulla lähipalkkaisten muualtakin kuin Warrenista. Siis tervetuloa!

Toveritar Sanna Kannasto puhui täällä 25 p. maaliskuuta, aiheesta: Nainen ennen ja nyt. Puhje kauttaaltaan oli selvä ja asiallinen, vaikka minä en kyllä joka paikassa ollut puhujan kanssa yhtä mieltä. Hän muun muassa sanoi: että, jossain miehen tahtoo kehittyä yhtä korkealle miehen kanssa, niin hän lakkaa olemasta silloin nainen. Puhujan mielestä on äiti vaan oikea nainen ja äitinä ei nainen voi kehittyä yhtä korkealle. (Uskomattomalta tuntuu, että S. K. olisi sellaista pöytä puhunut. Toim.) En tiedä, mikä puhua tarkoittanut, että me yksinäiset naiset olemme sitten joitain amatsooneja, kun emme ole avioliitossa emmekä äitejä. Minä olen jyrkästi sitä mieltä, että ehdoton puhtaus on yksinäiselle naiselle kaikkein paras. En tee itse, enkä kehoita ketään urheilemaan äitiydellä, niin pyhä kuin äitiys onkin, tullaan äidiksi ilman pitempää sopimusta. Äidiksi isättömälle lapselle. Sillä tämä yhteiskunta ei takaa suojelusta yksinäiselle äidille eikä lapselle, se halveksii niitä, sitä ei liikuta äitiyden pyhyys. Minä kyllä tiedän, että tämä moraalikasite on luokkamoraalia, joka muuttuu sikäli kuin kapitalistiluokan edut vaativat, sillä sitä mitä toista vuotta takaperin pidettiin siveettömyytenä Euroopan sotivissa maissa ja muuallakin, niin tänä päivänä sotiin maiden kapitalistiluokka pitää täysin siveellisenä että uhraantua isänmaalle ja synnyttää tilalle uutta ihmispolvea, että kapitalistiluokka säilyttää työvaikeaa jaubamaan helle enempi kultaa noissa mammonan myllyissä. Tätä kohtaa toveritar Kannastokin selitti aivan paikkaleen, koska ne ovat juuri työväenluokkaan kuuluvat ihmiset, jotka saavat kärsiä tuon ihmisteurastuksen kamalat seuraukset. Vaan sitä minä ihmettelen, että miten ei äiti voisi kehittyä yhtä hyvin kuin yksinäinenkin nainen, jos nimittäin häntä ei rasita kovin taloudelliset huolet, eikä ole suuren lapsijoukon väsyttämä. Minä ajattelen, että vaikka äiti antaakin lapselleen sielun, niin siinäkin minun mielestäni äiti itsekin voi kehittyä, kun hän opettaa lastaan ja tekee havaintoja lapsensa kehityksestä ja minä siis olen täydellisesti yhtä mieltä August Bebelin kanssa, että nainen voi kohota yhtä korkealle henkisesti kuin mieskin, vaikka onkin äiti. Toveritar Kannasto päin vastoin sanoi, että vaikka Bebel onkin niin sanonut, niin Bebel ei ole oikeassa, sillä Bebel ei ole äiti. (Höpsis! — Toim.)

Viimeisessä Toverittaren numerossa (12) antaa nimimerkki "Tiskari" kuka käskii allekirjoittaneelle siitä kun en ole ompeluseuran toiminnasta ilmoittanut tarpeeksi loistavasti. Sen tiedän, että olen siitä melkein joka kerta aina maininnut, vaan kun en käy paljon ompeluseuran kokouksissa syystä, että minulla on muutakin toimimista osastossa, enkä ole yksinäni näppärä, niin kai on silloin jäänyt mainitsematta kuinka paljon on töitä tehty y. m.

Mitä iltamissa käyntiin tulee, niin syy on se, että tanssi-iltamat eivät minun henkistä kaipuutani tyydytä, sillä en ole tuota jalaa tanssin taitoa nuoruudessani oppinut ja vanhana ei ole siihen enää halua. Tiedän, että pitäisihän sitä periaatteen puolesta kannattaa tanssatakin. Olenhan osaltani siellä ollut sen verran kuin toiset tanssimattomatkin, vaan tosin viime aikoina harvoin, sillä vaikka rahallista puolta tanssi edustakin, niin aatteelliselta puolen katsottuna siitä ei ole suurtakaan hyötyä. Minä olen kuullut että ompeluseuran johtokunta takanapäin on jo useamman kerran kuulemma siitä keskustellut, että kun en ilmoita ompeluseuran toiminnasta palkkakuntakirjeissä, vaan ei yksikään ole minulle vielä kertaakaan huomauttanut,

kuten rebellinen toveruus vaatii, vaan nyt tiskari teki sen heti Toverittaren palstoilla, osottaakseen, että miten kykenemätön kirjeenvaihtaja täällä on.

Tiskari voi kyllä ottaa tämän toimen vastaan, sillä en halua ruveta mihinkään persoonapyykkeihin, ennen vetäydyn syrjään.

Toivon, että kaikki tytöt ja "miehikset" tilaatte Toverittaren. Olisi suotavaa, että agit. komitea tilaisi vappunumeron oikein enempi.

Hauskaa kevättä kaikille osastoille ja -veikoille!

Toveruudella:

SALON TYTTÖ.

ILWACO WASH.

Kesä kaunis on tullut tämän kylmän talven perästä. Ilmat alkavat lämmentä, kentät viheriöitsevät, marjapuu kukkivat ja koko luonto puokuu kesäpukuunsa. Linnut laittelevat pesiään niin loisisina, niin vapaana. Milloin me työläiset vapaudumme kapitalistien orjuudesta, milloin koittaa sorrettujen kevät?

Osaston ompeluseura herätettiin uudesta maaliskuun 30 p. Eutiset virkailijat pitivät palkkansa ja valittiin komitea ostamaan tarpeita käsityksiä varten, johon tulivat Hilja Similä, Vanda Viitala ja Mary Huhtala. Ompeluseuran kokoukset päätettiin pitää joka torstai-iltana kuten ennenkin. Muistakaa kalkin saapua kokouksiin tuomallemaan mitä sitä ruvetaan hommaamaan, sillä ihminen ei elä ainoastaan leivällä, sanotaan sanassakin. Niinpä emme mekään elä sillä jos osamme opetella mekkoja ja muuta sellaista. Me tarvitsemme myöskin henkistä kehitystä ja ompeluseuran kokouksissa meillä on hyvä tilaisuus opetella ja kehittää itseämme.

Osaston kokouksessa 2 p. huhtik. päätettiin että pidetään kenträjuhla tänään kuun viimeisenä sunnuntaina ja myös päätettiin tilata Toverittaren vappunumeron yleisölle jaettavaksi. Lähemmin tästä juhlasta tuonnempaa, näette Toverissa.

BINGLEY, ALTA CAN.

Nyt ovat olleet ja menneet ne kaivan puuhattujen naisten juhlat täällä "Kurjalassakin", jotka onnistuivat koko lailla tyydyttävästi! Katsoen siihen erimielisyyteen, joka nykyään vallitsee palkkakunnallamme, n. s. naisten kuin miestenkin keskuudessa. Ohjelma oli monipuolinen; lausulta oli kuvaelma ja emäntäväelä oli näytöksä: "Sora ja rauha". Puhon piti toveri Peltto ja sen lisäksi lausuttin runoja, luettiin kertomuksia, laulettiin j. n. e. Osa yleisöstä kuuluu olleen seikkarangatonta, että on tottunut ohjelman loukkaukseksi, joten jätän ohjelman arvostelun syrjäisten tehtäväksi. Mutta avatkolet suunsa julkisesti eikä takasinpuoln.

Ei naiset, näin emme voi ohjata sitä suurta yhteiskuntalaivaa oikeasta väylänsä, joka meidän eteemme tulee Europan sodan päätyttyä, joten meidän olisi opittava keskustelemaan siitä ja sen nimisestä kirjasta, lasten kasvatuksesta, sen ja sen maan naisten yhteenliittymisestä ja heidän saavutuksistaan y. m. Seisokaamme siinä rivissä, joka taistelee koko köyhälistön puolesta, silloin meillä on toivoa voitosta.

Tuloja niistä iltamista oli yhteensä \$17.60 ja menoja oli \$13.35, joten ompeluseurallamme on nyt rahaa yhteensä \$4.25. Sievä summa näin alkuaikoina, mutta ikävällä täytyy ilmoittaa, että se on myöskin jo loppunut eli lopettanut olemassaolonsa, se hiljaa ristiitty Korven Kukka, ja näillä rahalla päätettiin ostaa kirjoja, joihin tulemme saamaan pienen kirjaston alun tänne meidän ristiriitaiseen Kurjalassamme. Tuonnempaa teen lähemmän selostuksen Korven Kukan tapaisista.

Lausun yleisölle kiitoksen ropensa uhraamisesta ja myöskin Green Vallevn viulunsoittajille, siitä kun kunnioittavat näitä naisten iltamia soittelevan omasta vapaasta tahdostaan, ja toivon ettei innostus loppuisi vaan että koettaisimme tehdä voimimme tiedon siemenen kyivämisessä, että se jökus kantaisi hedelmän parempaan yhteisymmärrykseen.

Nyt ei siis ole sitä kiusankappaleita tiellä, joten on vapaus alkaa toimia S. kouludistrikin hyväksi. Alkakaapas siis naiset innostua, että päättäisiin eteenpäin ja toivon etteivät vastapuolueenkaan naiset olisi osua ottamatta varsinkaan ne, jotka tähän koulupiiriin kuuluvat, sillä onhan toivominta kuin uhraus itsemme hyväksi ja kukaties silloin loppuisivat erimielisyydetkin kun tulisimme taloudellisesti jotakuinkin tyydytyksi. Siis loin kaiketi otetaan kokousten pitokin illoilla joka taloon, ettei yhtään taloa tarvitse sivuuttaa.

Mainitsen lopuksi niistä naamioitaneista, jotka S. kouludistriktin toimeenpanivat koulupiiriin hyväksi helmikuussa. Siellä jaettiin kolme palkintoa nim. rumuudesta, taiteesta ja kauneudesta. Mutta kovin oli yleisö ollut laiskalla tuulella naamioimaan, johon lienee ollut syynä sekin, että täällä on sellaisia kapistuksia valkeanlainen saada. (Tekisi itse, toim.) Kauneudesta palkittiin, vaikka ei mielestäni siellä ketään niin kauniita puuttua ollut, että se olisi palkinnon ansainnut. Rumuudesta sai palkinnon henkilö, joka oli puettu tavalliseen pyhäpukuunsa ja oli sitonut nenällään silmilleen siksi alkua kun tanssittiin. Taiteesta palkittiin se ryhmä, joka kuvasi oloja Europan sodan loputtua. Tämäkin tilaisuus on ollut ja mennyt, mainitsen vain siksi, että tulisitte huomanneeksi, että on sitä syytä syysissä jos seipissäkin.

Kirjoittanut teidän H...y.

KIELON KUKKA

(Jatk. 3:lta sivulta.)

niin määräsi, että tuon orvon piti jäädä monin kerroin orvoksi. Hän oli kuusi-vuotias kun isäni kuoli ja hän joutui taas maailmalle kukaties minne kulkenee. Maailma on avara ja me ollaan kaukana toisistamme ja syvä on meri meidän välillämme.

Mutta taitaa olla vielä syvempi äidin ja lapsen välillä. Mahtaa-ko äidin mieleen muistua koskaan tuo hento olento, jota hän on sydämensä alla kantanut? Siihen toivoisin saavani vastauksen, sillä en tiedä mitä hän nyt tälläkin hetkellä ajattelee, kun tätä kirjoitan. Enkä tiedä kumpako hän on lähempänä minua vaiko lastaan, sillä en ole useaan vuoteen saanut hänestä mitään tietää, tai ei sitte kuin hän antoi lapsensa minun sylini ja astui itse laivaan, joka meni ulkomaille ja sillä tiellä hän vielä on. Laiva kylläkin on siltä matkaltaan palannut, vaan Aina, se on lapsen äidin nimi, hän jäi, mutta en tiedä minne.

Toivoisin saavani tämän tietooni sinulta Aina. Olinhan ystäväs. Etkö muista mitä sanoit lähteisessä? Vai seuraatko sen raakalaisen jälkiä, joka sinut petti ja saatti sinut ja lapsesi turmioon? Oi Aina, älä seuraa esimerkkiä, joka on lapsesi ikuinen suru. Ilmoita hänelle että vielä elät ja tahdot hänestä huolehtia. Voi, jos näkisit hänet! Et voi olla häntä katselematta. On minulla hänen pienen kuvansa, vaan en voi hänen kuvaansa tähän liittää, sillä se on sopimaton. Sinä voit Aina ilmoittaa itsesi vaikka tässä samassa lehdessä, jos tahdot ja osuat nämä rivit huomaamaan. En halua panna aivan koko nimeäsi laitan vaan että huomaat: Aina W—t. Tyttösi nimi on Kielo Mirjam W—t. Tapahtunut Helsingissä. L. P—NEN.